

村上春樹

Haruki Murakami

Norvegų
giria

baltos lankos

Haruki Murakami

Norvegų
giria

Iš anglų kalbos vertė
Jūratė Nauronaitė

baltos lankos

* * *

Prieš pat tris grįžome į kavinę. Reiko skaitė knygą ir klausėsi per radiją transliuojamo Bramso Antrojo koncerto fortepijonui. Kažkaip neįtikėtina ir nuostabu buvo išgirsti Bramsą čia – vešlios lankos pakraštyje, kur, kiek tik akys aprėpia, neišvysi nė gyvos dvasios. Reiko švilpaudama antrino violončelės pasažui, kuriuo prasideda trečioji dalis.

– Bakhauzas ir Biomas, – pasakė ji. – Kadaisė, jau labai seniai, pragrojau šitą plokštelę kiaurai. Tiesiogine šio žodžio prasme. Klausiausi stengdamasi sugauti kiekvieną natą, kol adata visiškai išdilino plokštelės griovelius. Taigi tiesiog išsunkiau muziką iš jos.

Mudu su Naoko užsisakėme kavos.

– Prisišnekėjote pakankamai? – paklausė Reiko.

– Į valias, – atsakė Naoko.

– Vėliau papasakosi man apie jo... na... pati žinai ką.

– Ničnieko tokio mes nedarėme, – atsakė Naoko ir paraudo.

– Tikrai? – Reiko atsigręžė į mane. – Visiškai nieko?

– Ničnieko, – patvirtinau.

– Nuoboduuuuu! – nutęsė ji su labai jau nuobodžia mina.

– Teisybė, – sutikau ir gurkštelėjau kavos.

* * *

Valgykloje viskas buvo lygiai taip pat kaip ir vakar: nuotaika, balsai, veidai. Pasikeitė tik valgiaraštis. Praplikęs vyriškis baltu gydytojo drabužiu – tas pats, kuris vakar postringavo apie skrandžio sulčių sekreciją nesvarumo sąlygomis – šįsyk prisėdo prie mūsų stalo ir leidosi į ilgas šnekas apie proto priklausomybę nuo smegenų apimties. Kol dorojome sojų kotletus, suvožtus bandelėje, ikvaliai prisiklausėme apie Bismarko ir Napoleono smegenų dydį. Baltarūbis vyriškis net atstūmė lėkštę ir, išsitraukęs užrašų knygelę bei šratinuką, ėmėsi piešti smegenis. Brūkštelėjęs vieną kontūrą, tuoj susiraukdavo: „Ne, ne šitaip“ – ir imdavosi piešti naują. Tai kartojosi bent kelis sykius. Galų gale susidorojęs su piešiniu, tvarkingai įsidėjo tai, kas liko iš užrašų knygutės, į chalato kišenę, o šratinuką paslėpė krūtinės kišenėlėje, kurioje nešiojosi net tris

šratinukus drauge su pieštukais ir liniuote. Pavalgęs jis pakartojai, ką jau buvo sakęs man vakar: „Žiemą čia būna iš tikrųjų gražu. Žiemą būtina atvažiuokite vėl“, – ir iššiugždėjo iš valgyklos.

– Jis gydytojas ar ligonis? – paklausiau Reiko.

– O kaip tu manai?

– Sunku pasakyti. Kad ir kaip būtų, labai sveikas jis neatrodo.

– Jis gydytojas, – įsiterpė Naoko. – Gydytojas Mijata.

– Na taip, – patvirtino Reiko. – Bet jis – tikras čempionas tarp pamišėlių, kaip kažin ką.

– Ponas Omura, vartų sargas, irgi kaip reikiant kuoktelėjęs, – atitarė Naoko.

– Teisybė, – sutiko Reiko, knebinėdama lėkštėje brokolius. – Kiekvieną mielą rytą mankštinasi kaip pašėlęs ir dar rėkauja visa gerkle. Beje, Naoko, dar prieš tau atvykstant administracijoje dirbo tokia mergužėlė, panelė Kinošita, – ji bandė nusižudyti. O pernai jiems teko išgrūsti lauk vieną sanitarą, Tokušimą, kuris neišsiblavydavo ištisas paras.

– Man jau atrodo, kad neblogai būtų darbuotojus ir ligonius sukeitus vietomis, – pareiškiau aš.

– Kaip pirštu į akį, – patvirtino Reiko, mosuodama šakute. – Re-gis, galų gale imi suprasti, kaip mes čia gyvename.

– Lyg ir taip.

– Štai kuo mes esame patys normaliausi, – pridūrė Reiko. – Mes puikiai suvokiame, kad esame nenormalūs.

* * *

Kai grįžome į kambarį, mudu su Naoko susėdome lošti kortomis, o Reiko brązgino gitarą, repetuodama kažkokį Bacho kūrinį.

– Kada rytoj išvažiuoji? – paklausė Reiko, kuriai atėjo metas rūkymo pertraukėlei.

– Tuoj po pusryčių, – atsakiau. – Autobusas išvažiuoja devintą. Šitaip suspėsiu vakare į darbą.

– Blogai. Būtų labai šaunu, jeigu galėtum paviešėti ilgiau.

– Jeigu užsibūčiau dar ilgiau, žiūrėk, baigtųsi tuo, kad ir apsigyvenčiau šičia, – nusijuokiau aš.

– Gal ir taip, – nesiginčijo Reiko. Paskui staiga kreipėsi į Naoko: – O kad tave, juk turėjau nueiti pas Oką paimti vynuogių. Visai išgaravo iš galvos.

– Nori, kad palydėčiau? – paklausė Naoko.

– O gal verčiau paskolink man savąjį poną Vatanabę?

– Imk, kad nori, – atsakė Naoko.

– Gerai. Taigi trauksime į dar vieną naktinį pasivaikščiojimą, – pareiškė Reiko, imdama mane už rankos. – Vakar sukorėme daugiau nei pusę kelio. Šiandien nueisime iki pat galo.

– Nuostabu, – sukikeno Naoko. – Darykite ką tik norite.

Naktis buvo vėsi. Reiko ant marškinių apsilvilko susagstomą megztinį, ėjo susibrukusi rankas į džinsų kišenes. Ji pažvelgė į dangų ir ėmė uosti orą tartum šuo.

– Dvelkia lietumi, – pareiškė.

Aš irgi pabandžiau uostyti, bet nieko neužuodžiau. Tiesa, danguje telkėsi debesys, jie jau paslėpė mėnulį.

– Jei pagyventum čia pakankamai ilgai, ir tu sugebėtum gana tiksliai numatyti orus iš kvapo, – pasakė Reiko.

Mudu įžengėme į giraitę, kur stovėjo darbuotojų namukai. Reiko paprašė manęs luktelėti, priėjo prie vieno namo paradinių durų ir spustelėjo skambučio mygtuką. Duris atidarė moteris – neabejotinai namų šeimininkė; valandėlę ji stovėjo tarpduryje, abi su Reiko kažką kuždėjosi ir kikenė. Paskui šeimininkė nėrė vidun ir netrukus vėl pasirodė su nemažu polietileniniu maišeliu. Reiko padėkojo jai ir palinkėjo labos nakties, paskui grįžo pas mane.

– Pažvelk, – tarstelėjo praskleisdama maišelį.

Tas buvo prikrautas vynuogių.

– Mėgsti vynuoges?

– Dar ir kaip.

Ji įteikė man didelę kekę, paėmusi nuo pat viršaus.

– Gali drąsiai valgyti. Nuplautos.

Mudu žingsniavome ir valgėme vynuoges, spjaudydami kauliukus ir žieveles ant žemės. Vynuogės buvo šviežios ir nepaprastai gardžios.

– Retsykliais nueinu pamokyti jų sūnaus groti pianinu, už tai jie man tai šiuo, tai tuo atsidėkoja, – paaiškino Reiko. – Iš čia ir vynas, kurį gėrėme vakar. Kartais paprašau jų šį tą nupirkti man mieste.

– Norėčiau išgirsti pabaigą tos istorijos, kurią pradėjai pasakoti vakar, – pasakiau aš.

– Gerai, – atsakė Reiko. – Bet jeigu vėl taip susivėlinsime, Naoko gali pradėti mus įtarinėti.

– Šįsyk aš linkęs surizikuoti.

– Ką gi, tegul bus taip. Tik aš norėčiau palįsti po kokiu nors stogu. Šįvakar gana žvarbu.

Kai priartėjome prie teniso aikštyno, ji pasuko į kairę. Nulipome siaurais laipteliais žemyn ir atsidūrėme prie keleto krūvon susispietusių sandėlių. Reiko atidarė artimiausias duris, nėrė vidun ir užžiebė šviesą.

– Eikš čionai, – pasišaukė mane. – Tiesa, žiūrėti čia nelabai yra į ką.

Sandėlis buvo prigrūstas slidžių, slidinėjimo batų bei lazdų, ant grindų riogsojo kalnas sniego valymo įrankių, kūpsojo maišai su akmens druska.

– Ateinu čia su gitara pamiklinti pirštų – kai noriu pabūti viena. Visai jaukus užkaboris, ar ne?

Reiko atsisėdo ant druskos maišo ir mostelėjo man sėsti greta. Aš taip ir padariau.

– Ventiliacija čia ne kažin kokia, ar tu nieko prieš, jei rūkysiu?

– Nuodykis į sveikatą, – atsakiau aš.

– Panašu, kad šito žalingo įpročio man taip ir nepavyks atsikratyti, – pareiškė ji suraukusi kaktą, bet dūmą užtraukė su akivaizdžiu malonumu. Nedaugelis žmonių šitaip mėgaujasi tabaku kaip Reiko. Aš valgiau vynuoges, kruopščiai nulupdamas kiekvienos odelę ir mesdamas ją drauge su sėklomis į skardinę, kuri atstojo šiukšlių dėžę.

– Nagi, kur mes vakar sustojome? – paklausė Reiko.

– Tamsią audringą naktį tu ropšteisi į stačią uolą, norėdama pasiekti paukščio lizdą, – priminiau aš.